

ע"פ 49396/08/18 - מדינת ישראל נגד אנטון יבסייב

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים

עפ"ג 49396-08-18 מדינת ישראל נ' יבסייב (אסיר) 25 אוקטובר 2018

בפני הרכב כב' השופטים:
י. גריל, שופט בכיר [אב"ד]

ב. בר-זיו, שופטת

א. אלון, שופטת

המערערת:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

ע"י ב"כ עוה"ד מ. הרטמן

נגד

המשיב:

אנטון יבסייב (אסיר)

באמצעות הסניגוריה הציבורית

ע"י ב"כ עוה"ד בוריס שרמן ואח'

פסק דין

א. בפנינו ערעור המדינה על גזר דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' השופט זאיד פלאח) מיום 19.7.18 ב-ת"פ 48791-03-18, לפיו נדון המשיב, יליד שנת 1978, ל-10 חודשי מאסר בפועל (החל מיום מעצרו 15.3.18) והופעל מאסר מותנה בן 5 חודשים, באופן שחודשיים יצטברו לעונש המאסר בפועל שהוטל, ו-3 חודשים יהיו בחופף, כך שבסך הכל על המשיב לרצות 12 חודשי מאסר בפועל מיום מעצרו - 15.3.18.

בנוסף נדון המשיב ל-6 חודשי מאסר על-תנאי לתקופה של שלוש שנים למקרה והמשיב יעבור אחת או יותר מן העבירות בהן הורשע.

ב. הנסיבות הצריכות לעניין הינן בתמצית אלה:

בכתב האישום שהגישה המדינה כנגד המשיב נטען, שבתאריך 15.3.18 צעד המתלונן על גשר פז שבחיפה כשהוא נושא את תיקו האישי, שהכיל בין היתר, חשבון חשמל ושני בקבוקי מתדון.

המשיב ניגש אל המתלונן וביקש ממנו סיגריה. כאשר השיב המתלונן, שהוא אינו מעשן תקף המשיב את המתלונן באופן שאחז במעילו וכיסה באמצעותו את ראשו. בהמשך, היכה המשיב על פניו של המתלונן באמצעות ידיו במספר מכות אגרופ, הפיל אותו על הכביש, גנב את התיק ונמלט לכיוון החלק התחתון של גשר פז כשהתיק ותכולתו ברשותו. כתוצאה מן התקיפה נגרמה למתלונן חבלה של ממש, דהיינו, פצע מדמם באף.

עובר אורח שעבר עם רכבו במקום, והבחין במתרחש, עצר את רכבו ופתח במרדף רגלי אחר המשיב אשר

השליך את התיק לצד הדרך והמשיך בבריחתו כשעובר האורח רודף אחריו. במהלך המרדף הבחין עובר האורח בניידת משטרה שחלפה במקום וסימן לשוטר לעצור תוך שהוא מצביע על המשיב. השוטר נסע בניידת מטרים ספורים אחר המשיב עד שזה עצר מבריחתו. בהמשך ניגש השוטר אל המשיב, הזדהה בפניו כשוטר וביקש ממנו להתלוות אליו לניידת ואזי גידף המשיב את השוטר.

ג. כאשר הגיע המשיב לניידת המשטרה ביחד עם השוטר, החל הוא להתפרע תוך שהשוטר מנסה להשתלט עליו. המשיב תקף את השוטר באופן שדרך בחוזקה על כף רגלו הימנית ודחף אותו לאחור. כתוצאה מכך נגרמה לשוטר חבלה חמורה, דהיינו, נפיחות רבה בקרסול ובכף הרגל, וכן שבר ללא תזוזה בבסיס עצם המסרק 2, והשוטר נזקק לקיבוע בסד גבס.

ד. המדינה טענה בכתב האישום, שהמשיב תקף את המתלונן שלא כדין כדי לגנוב, גרם לו חבלה של ממש וביצע גניבה באופן שנטל ונשא את התיק השייך למתלונן על תכולתו, ללא הסכמתו של המתלונן, כשכוונת המשיב בשעת הנטילה לשלול את הרכוש שלילת קבע מבעליו.

כמו כן, תקף המשיב את השוטר, שלא כדין, כשהתקיפה קשורה למילוי תפקידו של השוטר כחוק, וגרם לו לחבלה חמורה.

ה. המדינה ייחסה בכתב האישום למשיב עבירה של תקיפה הגורמת חבלה ממש לפי סעיף 380 של חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), תקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו לפי סעיף 273 לחוק, גניבה לפי סעיף 384 של החוק, חבלה חמורה לפי סעיף 333 של החוק, ותקיפה כדי לגנוב לפי סעיף 381(א)(2) של החוק.

ו. בישיבת בית משפט קמא מיום 3.6.18 כפר המשיב באמצעות סנגורו בכל המיוחס לו בכתב האישום וטען, שהוא היה במקום למטרה חוקית, דהיינו, הוא הגיע למרכז לחלוקת מתדון כדי לקבל את תחליף הסם שלו. המשיב הכחיש שתקף את המתלונן, ושבא איתו במגע כלשהו, וכן טען, שהוא לא התנגד לשוטרים, לא תקף את השוטר, ובכל מקרה כך נטען, לא הייתה סמכות למעצר.

התיק נקבע לשמיעת ההוכחות ליום 19.7.18. בתאריך זה ביקש המשיב לחזור בו מכפירתו ולאחר שהוקרא בפניו כתב האישום הוא הודה בעבירות המיוחסות לו והורשע בהתאם.

ז. בטיעון לעונש הפנתה ב"כ המדינה את בית המשפט לפסיקה הרלוונטית ועמדה על הערכים החברתיים בהם פגע המשיב בהתנהגותו, וטענה, כי מתחם הענישה ההולם נע בין שתי שנות מאסר בפועל לשלוש שנות מאסר בפועל.

הואיל ולא התבקש תסקיר שירות המבחן לגבי המשיב, ציינה ב"כ המדינה, שאין לגביו המלצה טיפולית ואין

אופק שיקומי. הרקע לביצוע העבירות החמורות הוא כנראה התמכרותו של המשיב לסמים וכל עוד לא יטופל ולא ייגמל מהתמכרותו, מסוכנותו של המשיב לציבור גבוהה.

לחובת המשיב שבע הרשעות קודמות בעטיין נדון לתקופות שונות של מאסר בפועל. ממאסרו האחרון שוחרר המשיב ביום 26.6.16, והגם שעונש מאסר מותנה של חמישה חודשים תלוי ועומד מעל ראשו לא הרתיעו הדבר מלבצע את העבירות נשוא הדיון.

ב"כ המדינה ביקשה להטיל על המשיב מאסר בפועל ברף הגבוה של המתחם, להפעיל את המאסר המותנה במצטבר, וכן להטיל על המשיב מאסר על-תנאי, קנס, פיצוי למתלונן, ופיצוי לשוטר.

בטיעוניה לעונש בפני בית משפט קמא הגישה ב"כ המדינה את גיליון ההרשעות הקודמות של המשיב, לרבות גזר הדין של המאסר המותנה אותו ביקשה להפעיל, וכן הגישה תיעוד של החבלה במתלונן ושל פציעת השוטר.

ח. הסנגור טען לעומת זאת בפני בית משפט קמא, שהמשיב הודה בהזדמנות הראשונה, חסך מזמנו של בית המשפט, מזמנם של העדים, ומן המשאבים הציבוריים, לרבות את הבאתו לעדות של השוטר שהותקף. באשר לאלימות שהופעלה כלפי המתלונן טען הסנגור שהייתה זו אלימות ברף הנמוך (דימום מאפו של המתלונן) ולגבי הגניבה טען, שלא נגנב דבר מן התיק, והתיק הוחזר למתלונן.

תקיפת השוטר, כך טען הסנגור, התבטאה בדריכה על רגלו של השוטר ודחיפה ומדובר באלימות מן הרף הנמוך. עוד ביקש הסנגור להתייחס לכל המתואר בכתב האישום כאירוע אחד ולקבוע מתחם ענישה אחד שינוע בין ארבעה חודשי מאסר ל-10 חודשי מאסר, ואת עונש המאסר המותנה ביקש הסנגור להפעיל בחופף.

כמו כן ביקש הסנגור להימנע מחיוב המשיב בתשלום קנס או פיצוי נוכח מצבו הכלכלי הקשה מאוד, מה גם שעל המשיב לרצות עונש מאסר בגין תיק זה.

המשיב עצמו אמר לבית משפט קמא שהוא מצטער, מצבו הכלכלי קשה ואין לו כסף.

ט. בגזר הדין שניתן באותה ישיבה, ציין בית משפט קמא, שהמשיב פגע בשלטון החוק בכך שתקף שוטר וכן פגע בגופו ובפרטיותו של האזרח (המתלונן). מידת הפגיעה בערכים החברתיים היא בינונית.

בית משפט קמא ציין, שיש לקבוע מתחם ענישה אחד ולצורך קביעתו יש להביא בחשבון את הערכים החברתיים שנפגעו, את מידת הפגיעה בהם, את מדיניות הענישה הנהוגה, ונסיבות הקשורות בביצוע העבירות.

בית משפט קמא הגיע למסקנה שמתחם הענישה ההולם את מעשיו של המשיב הוא מאסר הנע בין 10 חודשים ועד 20 חודשי מאסר בפועל.

י. בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות הביא בית משפט קמא בחשבון את השפעתו והשלכותיו של העונש על המשיב, בין היתר, נוכח גילו, פגיעת העונש במשפחתו של המשיב, קבלת האחריות המלאה של המשיב למעשיו, והודאתו המידית מבלי שהיה צורך בשמיעת עדים, מה שחסך זמן שיפוטי יקר.

בית משפט קמא גם הביא בחשבון את חלוף הזמן מאז ביצוע העבירות (מלפני למעלה מ-4 חודשים) שבתקופה זו נתון המשיב במעצר עד תום ההליכים כשהוא נטול זכויות, שהיה זוכה בהן אילו היה אסיר שפוט.

יא. בית משפט קמא הביא בחשבון את עברו הפלילי של המשיב, הכולל שבע הרשעות קודמות, אם כי בחלק מן העבירות צירף המשיב תיקים רבים, ואף ריצה בעברו מאסרים בפועל לתקופות שונות. בנוסף ציין בית משפט קמא, שכנגד המשיב תלוי ועומד עונש מאסר מותנה בן 5 חודשים שלא הרתיעו מלשוב ולבצע עבירות דומות. המאסר המותנה מופעל נוכח הרשעתו של המשיב בעבירת גניבה.

מוסיף בית משפט קמא, שהואיל ועבירת הגניבה בענייננו באה לידי ביטוי בכך שהמשיב נטל את תיקו של המתלונן והשליכו זמן קצר מאוד לאחר מכן מבלי שנטל דבר מן התיק, החליט בית משפט קמא להפעיל את המאסר המותנה באופן שחודשיים יצטברו לעונש שיוטל על המשיב בתיק זה ושלושה חודשים יהיו בחופף.

בית המשפט קמא החליט להסתפק ברף התחתון של מתחם הענישה אותו קבע, לרבות הטלת מאסר מותנה. לגבי הפיצוי, החליט להימנע מלחייב את המשיב מתשלום פיצוי וכן החליט מלהימנע להטיל עליו קנס כדי למנוע כליאתו לתקופה נוספת מחמת חוסר יכולת לשלם את הקנס.

בסיכום הדברים הטיל בית משפט קמא על המשיב את העונשים אותם פירטנו בפתח דברינו.

יב. בערעורה המונח בפנינו טוענת המדינה, שהמשיב אדם אלם ומסוכן שביום האירוע תקף את המתלונן כדי לגנוב את תיקו, גרם לו לפצע מדמם באף, וכאשר שוטר עצר אותו המשיך המשיב בהתנהגותו האלימה והבריונית, תקף את השוטר וגרם לו לשבר בכף הרגל.

לטענת המדינה, האירוע של חטיפת התיק תוך תקיפת המתלונן הוא אירוע חמור ואלים ביותר, על גבול השוד, וענישה של 10 חודשי מאסר אינה הולמת ואינה מספקת, בוודאי כשמביאים בחשבון גם את תקיפתו החמורה של השוטר.

לטענת המדינה, היה מקום להחמיר עם המשיב נוכח העובדה שמדובר בשני מתלוננים נפרדים כשכל אחד מהם

מצא את עצמו חבול ופצוע עקב התנהגותו האלימה של המשיב.

יג. המדינה טוענת, שבית משפט קמא שגה משהקל עם המשיב על בסיס העובדה שהתיק הוחזר למתלונן, ואולם, כך מציינת המדינה, המשיב לא החזיר את התיק מחמת חרטה, אלא משום שנתפס על ידי האדם שרדף אחריו, וגם כאשר נתפס לא הביע חרטה אלא המשיך בהתנהגות אלימה ותקף את השוטר, גרם לו לשבר ללא תזוזה בבסיס עצם המסרק 2 והשוטר נזקק לקיבוע ולגבס.

יד. בנוסף טענה המדינה, ששגה בית משפט קמא משלא נתן משקל לעברו הפלילי המכביד של המשיב כשלחובתו 7 הרשעות קודמות והוא ריצה עונשי מאסר על פני תקופות שונות, ובנוסף תלויים ועומדים כנגדו 5 חודשי מאסר על-תנאי בגין עבירת רכוש.

המדינה הצביעה בערעורה על כך, שבשנים האחרונות המשיב שב ופוגע ברכוש הזולת ועונשי המאסר והמאסר המותנה המוטלים עליו אינם מרתיעים אותו. המשיב שב לפשע במהירות ופוגע פעם אחר פעם ברכוש הזולת, כשהפעם אף פגע בגופם של המתלונן והשוטר. לכן טוענת המדינה, שגה בית משפט קמא כשהקל עם המשיב במקום לעלות מדרגה ברף הענישה הראוי, מה גם שהמשיב לא השתקם ואינו עושה כל ניסיון לשיקום.

טו. לטעמה של המדינה, מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא (10 חודשים עד 20 חודשי מאסר בפועל) נמוך יתר על המידה, ומה גם שבית משפט קמא הסתפק ברף התחתון של המתחם ללא כל נימוק מניח את הדעת. כמו כן שגה בית משפט קמא, באופן הפעלת המאסר המותנה שכן הכלל הוא שיש להפעיל את המאסר המותנה במצטבר.

מדגישה המדינה, שהמשיב ביצע את עבירת הגניבה במלואה וגם הורשע בגינה, ולכן לא היה מקום להתחשב בכך שהתיק הוחזר, ושהרכוש לא נלקח ממנו (נוכח התערבותו של עובר האורח שרדף אחרי המשיב) והיה על בית משפט קמא להפעיל את המאסר המותנה כולו במצטבר.

כמו כן טוענת המדינה, שהיה מקום לחייב את המשיב בתשלום פיצוי למתלוננים. מכאן העתירה להחמיר בענישתו של המשיב, לקבוע מתחם ענישה גבוה יותר, לקבוע את עונש המאסר בפועל של המשיב לפי הרף העליון של המתחם, להורות שהמאסר המותנה ירצה כולו במצטבר ושהמשיב יחויב בפיצוי המתלוננים.

טז. בדיון שהתקיים בפנינו ביום 11.10.18, הגישה ב"כ המדינה לעיוננו את גיליון ההרשעות הקודמות של המשיב, חזרה על כל הטענות כפי שפורטו בהודעת הערעור, וטענה, שבית משפט קמא שגה הן בקביעת המתחם, והן בכך שגזר את עונשו של המשיב לפי תחתית המתחם, בעוד שלטענתה היה מקום לגזור את העונש לפי הצד המחמיר של המתחם, קל וחומר, כשמעיינים בעבירות הרכוש החמורות שביצע המשיב בהתאם לגיליון ההרשעות שלו, ומה גם שהמשיב ביצע את העבירות נשוא הדיון כשעונש מאסר מותנה של 5 חודשים בגין עבירת גניבה תלוי ועומד כנגדו.

ב"כ המדינה סבורה, שבית משפט קמא לא העניק משקל מספיק, לא לעברו הפלילי של המשיב, ולא לעובדה שאין בעניינו אופק שיקומי.

עוד טענה ב"כ המדינה, ששגה בית משפט קמא באופן שבו הפעיל את המאסר המותנה שכן אין כל טעם המצדיק את החפיפה החלקית של המאסר המותנה שהופעל.

בנוסף ציינה ב"כ המדינה, שהעובדה אותה ראה בית משפט קמא כנסיבה לקולא, דהיינו, שהמשיב החזיק בתיק אותו גנב פרק זמן קצר בלבד, נבעה לא מפאת חרטה של המשיב, אלא בזכות תושייתו של עובר האורח שרדף אחריו.

עד כאן תמצית טיעוניה של ב"כ המדינה.

יז. שונה עמדתו של הסנגור, הטוען, כי מדובר בגזר דין מפורט ומנומק ולכן, לטענתו, יש לדחות את הערעור.

מציין הסנגור, שגם אם גזר הדין אינו מחמיר באופן קיצוני עם המשיב, הרי העונש הכולל של שנת מאסר בפועל איננו עונש קל, ולדעת הסנגור לא שגה בית משפט קמא, לא בקביעת המתחם, וגם לא בקביעת העונש בתוך המתחם.

מוסיף הסנגור, שעבירת התקיפה שביצע המשיב היא תקיפה לשם גניבה, והשלל הוחזר בסופו של יום למתלונן. גם באשר לשווי הגניבה הצביע הסנגור על כך, שכל מה שהיה בתיק אינו אלא חשבון חשמל וסמים מסוג מתדון.

העבירה החמורה יותר, כך ציין הסנגור, היא העבירה של חבלה חמורה, וזאת לאו דווקא בגלל הנסיבות, אלא בגלל התוצאה שנגרמה (שבר ללא תזוזה בבסיס עצם המסרק 2), והעבירה של תקיפת שוטר בוצעה נוכח התנגדותו של המשיב למעצר.

לטענת הסנגור, האלימות במקרה שבפנינו הייתה בדרגה נמוכה, שכן היא התבטאה בדחיפה והובילה לתוצאה של שבר בבסיס עצם המסרק.

יח. לטענת הסנגור, מתחם הענישה שקבע בית משפט קמא איננו מתחם מקל, כי אם מתחם סביר. באשר לגזירת העונש בתוך המתחם טען הסנגור, כי הואיל והמשיב הודה וחסך מזמנו של בית המשפט ומזמנם של העדים זכאי הוא להקלה. וכעניין שבמדיניות לא יכול להיות שעניינו של המשיב ייקבע בנסיבות העניין בגבול העליון של המתחם.

יט. הסנגור לא כפר בכך שעברו הפלילי של המשיב אינו קל (7 הרשעות קודמות), אך הוסיף, שרובן ככולן עבירות רכוש בלבד (ההרשעה האחרונה היא משנת 2015), והדגיש, שהמשיב מעולם לא ביצע ולא

הורשע בעבירת אלימות כלשהי, לא בעבירות כלפי שוטרים ולא כלפי אזרחים.

באשר לעונש המאסר המותנה התלוי ועומד כנגד המשיב הדגיש הסנגור, שהעבירה נשוא הדיון כאן בוצעה לקראת סוף תקופת התנאי.

לטענת הסנגור, לא היה מקום לטענת המדינה כאילו המשיב שבפנינו הוא עבריין אלים ורצידיביסט. אין המדובר באדם אלים ומסוכן. אמנם, יש לתת משקל לעברו הפלילי, אך במידה מוגבלת, ויש להביא בחשבון את העובדה, שהמשיב חסך הן את עדותו של המתלונן האזרח, והן את עדותו של השוטר, נטל אחריות והביע חרטה על מעשיו.

כ. באשר לאופן הפעלת עונש המותנה הסכים הסנגור, שהכלל הוא הפעלת המאסר המותנה במצטבר, אך הוסיף בו זמנית, שעניין זה נתון לשיקול דעתה של הערכאה הדיונית. עתירתו של הסנגור היא, שבית משפט זה לא ישים עצמו במקום הערכאה הדיונית, ולפיכך, לטעמו של הסנגור, אין להתערב בהחלטת בית משפט קמא להורות על חפיפה חלקית. בית משפט קמא נתן דעתו לכל השיקולים הרלוונטיים, והעונש שהוטל, לטעמו של הסנגור, הוא סביר ואינו מצדיק התערבות.

עד כאן תמצית טיעוניו של הסנגור.

כא. לאחר שנתנו דעתנו לעובדות כתב האישום בהן הודה המשיב ולפיהן הורשע, ולאחר שעיינו במסמכים הרפואיים לגבי החבלה בשוטר (ת/3) והצילום לגבי הפגיעה במתלונן-האזרח (ת/5), וכן בגיליון ההרשעות הקודמות של המשיב, בטיעוניהם של הצדדים לעונש בפני בית משפט קמא, בגזר דינו של בית משפט קמא, בהודעת הערעור, בטיעוניהם של באי כוח שני הצדדים בפנינו בישיבה מיום 11.10.18, ובפסיקה הרלוונטית, מסקנתנו היא שיש לקבל את ערעור המדינה.

כב. המעשים המתוארים בכתב האישום שבעובדותיו הודה המשיב, מצביעים על התנהגות בריונית ופורעת חוק מצד המשיב, והעבירות שבהן הוא הורשע הן חמורות. מעשיו של המשיב באים לידי ביטוי הן בכך שגנב את התיק השייך למתלונן, על תכולתו, תוך שהוא גורם לו לפצע מדמם באף, וכאילו אין די בכך הרי כאשר השוטר הביא את המשיב לניידת וניסה להשתלט עליו, תקף אותו המשיב, דרך בחוזקה על כף רגלו הימנית, דחף אותו לאחור, וגרם לו לחבלה חמורה, דהיינו, נפיחות רבה בקרסול כף הרגל, שבר ללא תזוזה בבסיס מסרק 2 כשהשוטר נזקק לקיבוע בסד גבס.

כג. בית משפט קמא התחשב לקולא בכך, שהמשיב לקח את תיקו של המתלונן, והשליכו זמן קצר מאוד לאחר מכן מבלי שנטל דבר מן התיק. עמדתו זו של בית משפט קמא איננה מקובלת עלינו. כעולה מעובדות כתב האישום, היכה המשיב את המתלונן על פניו באמצעות ידיו במספר מכות אגרופ, הפילו על הכביש, גנב את התיק ונמלט.

את התיק השליך המשיב לצד הדרך לאחר שעובר האורח פתח במרדף רגלי אחריו. דהיינו, השלכת התיק, והעובדה שהמשיב לא הספיק ליטול דבר מן התיק איננה נובעת מחמת חמלה או חרטה מצד המשיב, אלא פועל יוצא מתושייתו ותעוזתו של עובר האורח שרדף אחר המשיב, סימן לניידת המשטרה לעצור, והצביע בפני השוטר על המשיב, כך שהשוטר נסע בניידת אחר המשיב עד שזה עצר מבריחתו.

איננו סבורים שיש להעניק הקלה למשיב בשים לב להתנהלותו זו.

ד. הסנגור טען בפנינו (עמ' 5 לפרט', ש' 31-30), שמעשה האלימות של המשיב כלפי השוטר הוא בדרגה נמוכה, שכן התקיפה לא הייתה באמצעות אגרופים או בעיטות, אלא בדחיפה שהובילה לתוצאה של שבר בעצם המסרק.

אין בידינו לקבל את טענתו זו של הסנגור. בהתאם לעובדות כתב האישום אין המדובר בדחיפה גרידא (שגם בה אין להקל ראש), אלא צוין במפורש, בסעיף 9, שהמשיב: "**דרך בחזקה על כף רגלו הימנית**" (של השוטר). בנסיבות העניין שבתיק, כשהמשיב גרם לפגיעה גופנית, הן למתלונן-האזרח, והן לשוטר, כמתואר בעובדות כתב האישום, לא ניתן להגדיר את האלימות שהמשיב נקט בה כמצויה בדגה הנמוכה.

ה. בנוסף לכל אלה, יש כמובן להביא בחשבון את הרשעותיו הקודמות הרבות של המשיב (7 הרשעות קודמות) רובן ככולן בעבירות רכוש, שתחילתן בעבירות שבוצעו בשנת 2004 והאחרונה שבהן, מלפני כתב האישום נשוא הדיון, בוצעה בנובמבר 2015.

ראוי לציין, שחלק גדול מהרשעותיו של המשיב מתייחסות לא לתיק חקירה אחד, אלא למספר תיקי חקירה שצורפו.

בגין הרשעותיו הקודמות ריצה המשיב תקופות מאסר בפועל לא קצרות כלל, אך נראה, שאלה לא הרתיעו אותו, וכך גם המאסרים על-תנאי שהוטלו עליו. כך, למשל, בהרשעה מיום 15.12.15 (לגבי עבירת גניבה מנובמבר 2015) הוטלו על המשיב 5 חודשי מאסר על-תנאי ואלה היו תלויים ועומדים כנגד המשיב שעה שביצע את העבירות נשוא הדיון כאן, כשאחת מהן היא עבירת הגניבה, המפעילה את חמשת חודשי המאסר על-תנאי.

ו. הסנגור טען בפנינו, שהמשיב איננו אדם אלים ומסוכן וכי יש להעניק לעברו הפלילי משקל מצומצם.

נכון הוא שהרשעותיו הקודמות של המשיב הינן בתחום עבירות הרכוש, ואולם במקרה שבפנינו עלה המשיב מדרגה מבחינה זו שהוא שילב עבירת רכוש עם עבירות אלימות, בכך שפגע גופנית בשניים, הן במתלונן-האזרח והן בשוטר.

נוסף לכל האמור, המשיב גם לא הצביע על קיומו של אופק שיקומי כלשהו, או על ניסיון להיגמל מהתמכרותו לסמים, שכל הנראה מובילה אותו להסתבכותו בביצוע עבירות.

כז. נוכח האמור לעיל סבורים אנו, שגזר הדין של בית משפט קמא אינו עונה על העיקרון המנחה בענישה, דהיינו, ההלימה, כאמור בסעיף 40ב' של חוק העונשין, דהיינו:

"... קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו...".

בכל הנוגע לעבירה של תקיפת שוטר וגרימת החבלה לשוטר, משדרך המשיב בחוזקה על כף רגלו והסב לו שבר בבסיס עצם המסרק 2, רואים אנו להפנות לרע"פ 31/15 **בן ציון אפרסמון נ' מדינת ישראל** (20.1.15):

"בקביעת עונשו של המבקש, נשקלה החומרה היתרה הגלומה בביצוע עבירות שעניינן הגנה על עובדי ציבור בכלל ועל שוטרים בפרט, בבואם לבצע את תפקידם באכיפת החוק" (ההדגשה שלנו).

כח. הגם שלא ראינו מקום להתערב במתחם הענישה שקבע בית משפט קמא (10 חודשי מאסר בפועל עד 20 חודשי מאסר בפועל), סבורים אנו, בשים לב לכל המפורט לעיל, שלא הייתה הצדקה לקבוע את עונשו של המשיב לפי הרף התחתון של מתחם הענישה.

אם החלטנו להעלות את רף הענישה אך במקצת, הרי זה בעיקרו של דבר נוכח העובדה, שאין זו דרכה של ערכאת הערעור למצות את הדין עם הנאשם כשמתקבל ערעור המדינה על קולת העונש, וכן בהביאנו בחשבון שהמשיב הביע חרטה בפני בית משפט קמא, נטל אחריות, והודה בעובדות כתב האישום, דבר שהביא לחסכון בזמן שיפוטי, וכן חסך את העדתם של עדי התביעה.

לפיכך, החלטנו להסתפק בכך שחלף עשרת חודשי המאסר בפועל שקבע בית משפט קמא אנו מעמידים את עונש המאסר בפועל של המשיב על 12 חודשים.

כט. אנו סבורים, שלא הייתה כל הצדקה לכך שבית משפט קמא הורה, שחמשת חודשי המאסר על-תנאי (שנגזרו על המשיב ב-ת"פ 46269-11-15 בית משפט שלום חיפה) יופעלו באופן שחודשיים בלבד יהיו במצטבר ושלושה חודשים יהיו בחופף.

הכלל לפי סעיף 58 של חוק העונשין הוא:

"מי שהוטל עליו עונש מאסר בשל עבירה נוספת והופעל נגדו עונש המאסר על תנאי, ישא, על אף האמור בסעיף 45, את שתי תקופות המאסר בזו אחר זו, זולת אם בית המשפט שהרשיעו בשל העבירה הנוספת ציווה, מטעמים שיירשמו, ששתי התקופות כולן או מקצתן יהיו חופפות".

סבורים אנו, שאין במקרה שבפנינו הצדקה כלשהי לכך שחמשת חודשי המאסר על תנאי לא יופעלו כולם במצטבר, כהוראת סעיף 58 של חוק העונשין. לא שוכנענו, שקיים בענייננו טעם שיהא בו כדי להצדיק חפיפה, אף לא חלקית, של עונש המאסר המותנה.

ל. בית משפט קמא נימק את העובדה, שהחליט להורות על חפיפת שלושה מתוך חמשת החודשים, בכך שהמשיב השליך את התיק של המתלונן זמן קצר מאוד לאחר גניבתו, מבלי שנטל דבר מן התיק.

כבר עמדנו קודם לכן על כך, שהשלכת התיק והעובדה שהמשיב לא נטל דבר מן התיק אינם נובעים מתוך חרטה, כי אם בזכות תושייתו ותעוזתו של עובר האורח שרדף אחרי המשיב והצביע בפני השוטר שבניידת על המשיב הנמלט. מרדף זה הוא שהביא את המשיב להשלכת התיק הגנוב. לכן, אין מקום לראות בעובדה זו משום נסיבה מקלה.

לפיכך, אנו מורים על הפעלת חמשת חודשי המאסר על-תנאי במצטבר ל-12 חודשי המאסר בפועל, כך שבסך הכל יהא על המשיב לרצות 17 חודשי מאסר בפועל.

לא. בית משפט קמא, סבר שאין מקום להורות על פיצוי המתלוננים. **לא** ראינו הצדקה לכך.

ההתחשבות הראויה במצב הכלכלי של המשיב באה לידי ביטוי בכך שלא הוטל על המשיב קנס ועל כך גם לא הוגש ערעור מטעם המדינה. ואולם, מי שמתנהג באופן בריוני, כשאינ מורא החוק עליו, וגורם לחבלה גופנית לזולת, כפי שגרם המשיב, אינו יכול לצפות לאחר מכן שתהא התחשבות בו על בסיס מצבו הכלכלי הקשה.

נוכח האמור, אנו מחייבים את המשיב לפצות את המתלונן-האזרח (עד תביעה מס' 3) בסכום של 3,000 ₪, וכן מחייבים אנו את המשיב, לפצות את השוטר (עד תביעה מס' 1) גם כן בסכום של 3,000 ₪.

לב. התוצאה מכל האמור לעיל היא, שאנו מקבלים את ערעור המדינה, ומטילים על המשיב 12 חודשי מאסר בפועל (חלף עשרת חודשי המאסר בפועל שקבע בית משפט קמא) ומפעילים במצטבר את חמשת חודשי המאסר על תנאי שהיו תלויים ועומדים כנגד המשיב, באופן שעל המשיב לרצות **17 חודשי מאסר בפועל** (החל מיום מעצרו - 15.3.18), וזאת חלף התקופה שנקבעה בגזר דינו של בית משפט קמא.

לג. עוד ובנוסף, אנו מחייבים את המשיב לפצות את המתלונן-האזרח (עד תביעה מס' 3) בסכום של 3,000 ₪ וכן מחייבים אנו את המשיב לפצות את השוטר (עד תביעה מס' 1) בסכום של 3,000 ₪, ומורים למשיב להפקיד סכומים אלה בקופת בית המשפט **לא יאוחר מתאריך 1.2.19**.

אנו מורים לב"כ המדינה להביא את פסק דינו לידיעת עד התביעה מס' 1, ולידיעת עד התביעה מס' 3, וכן עמוד 10

מורים אנו לב"כ המדינה, להביא את פרטיהם של שני המתלוננים, ואת מספרי חשבון הבנק שלהם לידיעת גזברות בית המשפט.

כל שאר רכיבי גזר דינו של בית משפט קמא עומדים בעינם ללא שינוי.

על מזכירות בית המשפט להמציא את העתק פסק דינו לשב"ס ולהנפיק פקודת מאסר בהתאם לאמור בפסק דין זה.

ניתן היום, ט"ז חשוון תשע"ט,
25 אוקטובר 2018, במעמד
הנוכחים.

א. אלון, שופטת

ב' בר-זיו, שופטת

י' גריל, שופט בכיר
[אב"ד]